

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Barbaroș Mihail cu inculpatul Mardare Iurie, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Mardare Iurie Petru, născut la 06 decembrie 1952, originar din s. Hîrtopul Mic, r-l Criuleni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Doina, 155.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.06.2013 - 22.05.2015 (prima instanță);
2. 15.06.2015 - 26.01.2016 (instanța de apel);
3. 12.04.2016 - 28.09.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 22 mai 2015, Mardare Iurie a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, la 1 (un) an închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 1 (un) an.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Mardare Iurie la 05 martie 2013, aproximativ la ora 08:00, aflându-se la domiciliul, situat în mun. Chișinău, str. Doina 155, avînd scopul provocării suferințelor fizice și psihice soției sale Mardare Elena, a inițiat cu ea un conflict, în cadrul căruia i-a aplicat lovituri cu pumnii peste corp, a îmbrîncit-o, după ce cu forța a smuls și a luat din mîna ei cheile de la safeul familiei, provocîndu-i leziuni corporale, acțiuni în cadrul cărora i-a produs fractura marginală a falangei proximale a degetului

II stîng, fără deplasare. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 836/D din 23.04.2013, la cet. Mardare Elena s-a constatat fractura marginală a falangei proximale a degetului II stîng, fără deplasare, echimoze cu excoriații pe membrele superioare, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Barbaroș Mihail în numele inculpatului Mardare Iurie, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care Mardare Iurie să fie achitat, invocînd că:

- concluziile instanței de fond sunt întemeiate exclusiv pe declarațiile părții vătămate Mardare Elena semnate de ea la 06.03.2013, înregistrate la sectorul de poliție la 01.04.2013, adică peste un termen de 27 de zile de la săvîrșirea presupusei infracțiuni. Declarațiile părții vătămate făcute în cadrul urmăririi penale, sunt în contradicție totală cu declarațiile acesteia depuse în instanța de judecată;

- concluzia instanței de fond este bazată doar pe raportul de expertiză medico-legală nr. 836/D din 23.04.2013, la baza căruia au fost puse concluziile raportului de constatare medico-legală nr. 546/D din 18.03.2013, potrivit cărora s-au depistat leziuni corporale;

- acuzatorul de stat a prezentat instanței de judecată probele care sunt insuficiente pentru a ajunge la o concluzie justă privind vinovăția inculpatului Mardare Iurie;

- acțiunile părții vătămate, care se pretinde a fi ”victima violenței în familie”, au fost întreprinse în timpul, cînd pe rol în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, se afla cauza civilă la cererea lui Mardare Iurie privind desfacerea căsătoriei, însă, în procesul judiciar de divorț, Mardare Elena nu a declarat că Mardare Iurie este bolnav mintal și că o agresează fizic și verbal, nedeclarînd nici faptul că, ea a inițiat o acțiune privind declararea incapacității acestuia în Judecătoria sect. Centru, mun. Chișinău, prin intermediul procuraturii sect. Centru, mun. Chișinău, afirmînd că el nu are motive de a divorța și a cerut respingerea cererii acestuia. Evident este că, în cazul cînd instanța judiciară unde se examina pricina privind desfacerea căsătoriei, cunoștea despre acțiunile victimei (pe cauza penală dată), urma a admite cererea reclamantului Mardare Iurie, fără a le predispune termen de împăcare;

- organul de urmărire penală, la 08.04.2013, a pornit dosar penal în privința lui Mardare Iurie pe faptul comiterii de către acesta a infracțiunii prevăzută de art.201¹ Cod penal, stabilind că, la 05.03.2013, ora 08:00, acceptînd necondiționat faptele deplînse de către Mardare Elena în plîngerea sa

semnată cu 06.03.2013, fără a stabili circumstanțele cauzei descrise de către inculpat, în mod obiectiv și imparțial după cum era obligat de prevederile Codului de procedură penală. Organul de urmărire penală, inducându-l în eroare pe inculpat, fără ai citi declarațiile inculpatului, l-a impus să recunoască vina, fără ai mărturisi care din faptele sale el le consideră infracționale și le recunoaște și care nu le recunoaște. În procesul-verbal de audiere a sa în calitate de bănuț, el descrie detaliat acțiunile sale, care nu constituie elemente ale careva infracțiuni și tot pe acest proces verbal inculpatul semnează, fără a se autoincrimina și prin care nu recunoaște vina, ci semnează acțiunile explicit orale expuse de către inculpat;

- Mardare Elena, în plîngerea sa și în declarațiile date la urmărirea penală, a declarat că, ea a fost trîntită la podea jos de către soțul ei la 05.03.2013, însă raportul de expertiză medico-legală o contrazice. Pe corpul ei nu s-au depistat careva leziuni corporale. Imposibil ca Mardare Iurie s-o fi trîntit la podea și ea lovindu-se cu corpul pe podea să nu aibă careva leziuni corporale pe corpul ei. Nici procurorul, nici instanța de fond, nu au stabilit aceste circumstanțe și nu au înlăturat aceste contradicții esențiale. Mardare Iurie nu neagă faptul că soția sa putea să-și fractureze acel deget în timpul aceluia conflict de ușa sau de mînerul safeului, sau de altceva, deoarece degetul era fracturat încă din anul 1970, dar neagă acest fapt;

- conform datelor medicale, victima este psihic instabilă și ușor dezvoltă emoții de furie, asta rezultînd și din acțiunile ei din momentul conflictului, a refuzat să-i restituie cheia și a depus rezistență violentă cînd soțul ei a încercat să-și recupereze cheia;

- instanța de judecată nu s-a expus asupra concluziilor medicului legist în ceea ce privește cauzarea leziunilor corporale fixate cu un obiect contondent dur și declarațiile lui Mardare Elena de la urmărirea penală în care se menționează despre un careva obiect contondent dur cu care i-ar fi cauzat acele zgîrîieturi mici pe dosul palmei ei și i-ar fi fracturat degetul;

- la fel, instanța nu s-a expus și asupra caracteristicii din 15.05.2014 de la locul de muncă a lui Mardare Iurie, prin care este caracterizat pozitiv, atent, amabil, binevoitor și prietenos, îndeplinindu-și la timp însărcinările fără discuții, ceea ce dă dovadă că acesta este un om onest, cinstit, de încredere, care nu tolerează minciuna și infidelitatea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, apelul declarat a fost respins, ca fiind nefondat, iar sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a stabilit starea de fapt, încadrînd acțiunile inculpatului Mardare Iurie în baza

art.201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a statuat că deși inculpatul **Mardare Iurie** nu a recunoscut vina în cele incriminate, vinovăția acestuia se dovedește prin probele acumulate de organul de urmărire penală, cercetate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel și anume prin: declarațiile părții vătămate **Mardare Elena** (f.d.222, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31.03.2013 cu fototabel (f.d.21-22, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr.836/D din 23.04.2013 (f.d.36, vol. I); declarațiile martorului **Deliu Vitalie** (f.d.62, vol. II).

Astfel, instanța de apel a conchis că în acțiunile inculpatului **Mardare Iurie** sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic, comisă de un membru de familie asupra unui alt membru al familiei, care a provocat vătămarea medie a integrității corporale.

Versiunea părții vătămate precum că inculpatul nu poartă nici o vină în vătămarea corporală gravă a ei, nu constituie temei pentru achitarea lui **Mardare Iurie** ori încetarea procesului-penal pe motivul împăcării părților, astfel încât, instanța de apel nu are temei să excludă din rîndul probelor declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală și concluziile expertizei medico-legale care obiectiv confirmă cele întîmplate la 05.03.2013 între soții **Mardare**.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că prima instanță a adoptat o sentință legală și întemeiată, elucidînd toate elementele cauzei în ansamblu, iar apelul declarat de către partea apărării l-a considerat ca fiind nefondat, drept rezultat acesta a fost respins.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul **Barbaroș Mihail** cu inculpatul **Mardare Iurie**, invocînd temeiurile pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărîrilor adoptate și dispunerea achitării inculpatului **Mardare Iurie**.

În recursul declarat recurenții au indicat următoarele motive:

- instanța de apel nu s-a expus în decizia sa asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- probele puse la baza sentinței de condamnare menținută prin decizia instanței de apel, nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate;

- instanța nu s-a expus asupra concluziilor medicului legist în ceea ce

privește cauzarea leziunilor corporale fixate cu un obiect contondent dur și declarațiile lui Mardare Elena de la urmărirea penală în care se menționează despre un careva obiect contondent dur cu care i-ar fi cauzat acele zgârrieturi mici pe dosul palmei ei și i-ar fi fracturat degetul;

- instanța nu s-a expus asupra caracteristicii din 15.05.2014 de la locul de muncă a lui Mardare Iurie, prin care este caracterizat pozitiv, atent, amabil, binevoitor și prietenos, îndeplinindu-și la timp însărcinările fără discuții, ceea ce dă dovadă că acesta este un om onest, cinstit, de încredere, care nu tolerează minciuna și infidelitatea;

- în acțiunile inculpatului lipsesc latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii;

- nu au fost înlăturate dubiile, fiind puse la baza sentinței de condamnare, încălcând astfel art. 6 CEDO și art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

5.1. La recursul ordinar declarat de către avocatul Barbaroș Mihail cu inculpatul Mardare Iurie, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, din motiv că motivele invocate de recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

În corespundere cu prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, este stipulat că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în cazul când: instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor

examinare de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că hotărârile instanțelor de fond sînt legale și întemeiate, iar instanța de apel, menținînd soluția primei instanțe, la examinarea apelului a respectat întocmai prevederile art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală.

De asemenea, Colegiul penal reține că în recursul declarat în mare parte este criticată aprecierea superficială de către instanțele de judecată a probelor administrate pe caz, însă argumentul invocat nu este prevăzut de lege ca temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs. Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor cînd instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, cu respectarea contradictorialității în procesul penal fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatului *Mardare Iurie* privind săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit b) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

Conținutul probelor și admisibilitatea lor, este analizată în textul hotărîrii judecătorești atacate, reflectate în decizia instanței de apel (f.d.86-89, vol. II), instanța de apel expunîndu-se în mod argumentat și asupra motivelor relevante invocate în apel, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra acestor aspecte invocate și în prezentul recurs și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărîrii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CtEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunînd un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi

examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal mai menționează că temeiul invocat de recurenți stipulat la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală – „*nu sunt întrunite elementele infracțiunii*” nu s-a confirmat în speța dată, deoarece constituie opinia subiectivă a recurenților, și sub acest aspect instanța de apel corect a menținut soluția primei instanțe privind prezența tuturor elementelor infracțiunii incriminate inculpatului Mardare Iurie, concluzii ce instanța de recurs le însușește și le acceptă, considerându-le corecte.

Astfel, se indică că sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Prezența în acțiunile inculpatului Mardare Iurie atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, au fost demonstrate prin probele descrise în decizia instanței de apel (f.d.86-89, vol. II), acumulate la faza urmăririi penale, cercetate în prima instanță și verificate în instanța de apel.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de apel, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpatului Mardare Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale violenței în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic (aplicarea de lovituri cu pumnii peste corp, îmbrîncind-o, după ce cu forța a smuls din mână cheile), comisă de un membru al familiei (soțul Mardare Iurie) asupra unui alt membru al familiei (soția Mardare Elena), care a provocat vătămarea medie a integrității corporale.

Concluziile instanțelor de fond sunt juste și se întemeiază pe cumulul de probe administrate, cum sunt declarațiile părții vătămate Mardare Elena, date în cadrul urmăririi penale din care rezultă clar, că inculpatul în urma unei certe a agresat-o, i-a smuls cheile din mîna stîngă, a fost îmbrîncită, lovită cu pumnii peste corp (f.d.26-verso, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 836/D din 23.04.2013 potrivit căruia la partea vătămată Mardare Elena s-a stabilit fractură marginală a falangei proximale degetului II stîng fără deplasare, echimoze cu excoriații pe membrele superioare, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, produse în timpul și circumstanțelor indicate (f.d. 36, vol. I); din declarațiile părții vătămate Mardare Elena, date în instanța de apel, rezultă că „*a fost o altercație atunci, în acea zi era o ședință de divorț și eu eram stresată, dar Mardare Iurie nu*

intenționat m-a fracturat'' (f.d.61, vol. II); din declarațiile inculpatului Mardare Iurie, date în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe, rezultă că *„cînd a văzut că vrea să-i ia cheile, a împins-o cu umărul să o dea la o parte din fața safeului, și a dorit el să scoată cheile*'' (f.d.223-verso, vol. I); din declarațiile inculpatului Mardare Iurie date în instanța de apel, rezultă că *„declarațiile de la urmărirea penală și din instanța de fond le susțin, eu am recunoscut ceea ce a fost dar nu mă consider vinovat*'' (f.d.60, vol. II).

La fel, cu referire la temeiul invocat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, care prevede că *„faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*'' Colegiul penal, analizînd textul recursului declarat constată că recurenții n-au indicat care circumstanțe a cauzei și încălcări pot cădea sub incidența acestui temei și totodată, în rezultatul examinării materialelor cauzei de către instanța de recurs nu s-au identificat careva circumstanțe ce ar putea constitui temei de casare sub aceste aspecte, astfel acesta este unul neîntemeiat și declarativ.

Colegiul penal reține că, atît instanța de fond cît și cea de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția lui Mardare Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

În același sens, cu referire la motivul invocat de recurenți, precum că *„nu au fost înlăturate dubiile fiind puse la baza sentinței de condamnare, încălcînd astfel art. 6 CtEDO și art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală*'' , Colegiul penal menționează că este unul irelevant în speța dată, or din materialele cauzei și din conținutul deciziei instanței de apel (f.d.86-89, vol. II), se deduce că instanța de apel a menținut soluția de condamnare a inculpatului Mardare Iurie pe probe incontestabile și suficiente, care fiind apreciate corect de ambele instanțe ierarhic inferioare, au dovedit cu certitudine și indubitabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. b) Cod penal, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu sunt identificate de către instanța de recurs ordinar.

Totodată, Colegiul penal atestă că în privința inculpatului nu sunt aplicabile prevederile legii nr.210 din 28 iulie 2016 cu privire la amnistie, deoarece conform art. 10 lit. d) – persoanele condamnate de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ Cod penal, au fost scoase de sub incidența amnistiei.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate în recurs care ar fi afectat hotărîrea atacată, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Barbaroș Mihail cu inculpatul Mardare Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Mardare Iurie Petru**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 octombrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda